

פרנץ קפקא

עיונים בחטא, בסבל, בתקווה ובדרך האמיתית (ב')

36

פעם לא הבנתי מדוע אינני מקבל תשובה לשאלתי; היום אינני מבין איך יכולתי להאמין שאני יכול לשאול. אבל הרי בכלל לא האמנתי, רק שאלתי.

37

על הטענה, שאולי יש לו דבר-מה, אך אין הוא קיים, לא השיב אלא ברעד ובדפיקות לב.

38

אחד התפלא, כמה קל לו ללכת בדרך הנצח; רוצה לומר, הוא טס במורדה.

39א

לרוע אי-אפשר לשלם – אבל מנסים לעשות זאת ללא הרף. אפשר היה להעלות על הדעת שאלכסנדר הגדול, למרות הצלחות הנעורים שלו במלחמות, למרות הצבא המצוין שהכשיר, למרות הכוחות המכוונים לשינוי העולם שחש בתוכו, היה נשאר בדרדנלים ולא חוצה אותם אף פעם; ולא מפחד, לא מהעדר נחישות, לא מחולשת הרצון, אלא מכוח המשיכה של האדמה.

139

הדרך היא אינסופית, אין לגרוע ממנה ואין להוסיף, ואף על פי כן מודד אותה כל אחד באמה הילדותית שלו. "וראי שגם את האמה הזאת של הדרך עליך לעבור, לא ישכחו לך את זה."

40

רק מושג הזמן שלנו מאפשר לנו לקרוא כך ליום הדין; הרי זהו משפט שדה.

41

נראה שהאי התאמה של העולם, למרבה הנחמה, היא מספרית בלבד.

42

את הראש מלא הגועל והשנאה להרכיב על החזה.

43

כלבי הציד משחקים עדיין בחצר, אבל הטרף אינו נעלם מעיניהם, עד כדי כך הוא מתרוצץ כבר עתה ביערות.

44

מגוחך איזו רתמה עטית על עצמך לכבוד העולם הזה.

45

ככל שתרתום יותר סוסים, כך זה ילך מהר יותר – כלומר לא קריעת השור מן המסד, שאינה אפשרית, אלא קריעת הרצועות ועימה הנסיעה העליזה והריקה.

46

המלה "להיות" פירושה בגרמנית שני הדברים גם יחד: להימצא-כאן ולהשתייך אליו.

47

הוצבה בפניהם הברירה, להיות מלכים או להיות שליחי המלכים. כדרך הילדים רצו כולם להיות שליחים. על כן יש רק שליחים, והם מתרוצצים בעולם וקוראים זה לזה – מפני שמלכים אין – את ההודעות, שהפכו חסרות פשר. ברצון היו שמים קץ לחייהם העלובים, אבל אין הם מעיזים, בגלל שבועת השירות.

48

אמונה בקידמה אין פירושה אמונה בכך שכבר התחוללה קידמה. לא היתה זו אמונה.

49

א' הוא וירטואוז והשמים עריו.

*50

אין האדם יכול להיות בלי אמון תמידי במשהו בתוכו שאין להרוס, אבל גם הדבר שאין להרוס וגם האמון בו עשויים להישאר חבויים תמיד. אחת מאפשרויות הביטוי של החביון הזה היא האמונה באל אישי.

*51

נחוץ היה תיווכו של הנחש: הרוע יכול לפתות את האדם, אבל אינו יכול להפוך לאדם.

*52

במאבק בינך לבין העולם, צַדֵּד בעולם.

53

אסור להוציא מאיש דבר במרמה, גם לא מן העולם את ניצחוננו.

54

אין אלא עולם רוחני; מה שאנו מכנים עולם החושים הוא הרוע שברוחני, ומה שאנו מכנים רוע הוא רק כורח של רגע בהתפתחותנו הנצחית.

*

באור החזק ביותר אפשר לפרק את העולם. נוכח עיניים חלשות העולם מתמצק, נוכח חלשות מהן הוא קופץ אגרוף, נוכח חלשות עוד יותר הוא נתקף בושה וקורע לגזרים את המעז להביט בו.

55

הכל רמאות: לחפש את מידת ההונאה המינימלית, להישאר במידה הרגילה, לחפש את המידה המקסימלית. במקרה הראשון מרמים את הטוב, בכך שרוצים להקל מדי על השגתו, ואת הרוע, בכך שמציבים לו תנאי מאבק לא־מוצלחים מדי. במקרה השני מרמים את הטוב, בכך שאפילו בעניינים הארציים אין חותרים אליו. במקרה השלישי מרמים את הטוב, בכך שמתרחקים ממנו ככל האפשר, ואת הרוע, בכך שמקווים ליטול ממנו את כוחו באמצעות העצמותו המקסימלית. מוטב היה אפוא להעדיף את המקרה השני, כי את הטוב מרמים תמיד, ואת הרוע במקרה זה, לפחות לכאורה, לא.

56

יש שאלות שלא היינו יכולים להתגבר עליהן אילולי היינו משוחררים מהן מטבע ברייתנו.

57

אפשר להשתמש בלשון לכל דבר שמחוץ לעולם החושים רק על דרך הרמיזה, אבל אף פעם לא על דרך ההשוואה, אפילו לא בקירוב משום שבהתאם לעולם החושים, היא עוסקת אך ורק ברכוש וביחסיו.

***58**

משקרים הכי מעט שאפשר רק כשמשקרים הכי מעט שאפשר, לא כשיש הכי מעט שאפשר הזדמנויות לשקר.

***59**

מנקודת מבטה, מדרגה שצעדים לא קיערוה לעומקה אינה אלא משהו עצי שנבנה בשימון.

60

מי שפורש מן העולם מוכרח לאהוב את כל בני האדם, כי הוא פורש גם מעולמם. לפיכך הוא מתחיל לחוש במהות האמיתית של האדם, שאי-אפשר אלא לאהוב אותה, בהנחה שמשותפים אליה.

***61**

מי שאוהב את זולתו בתוך העולם, עושה עוול לא גדול יותר ולא קטן יותר ממי שאוהב את עצמו בתוך העולם. נותרת רק השאלה, אם הראשון אפשרי.

62

העובדה שאין שום דבר מלבד העולם הרוחני נוטלת מאיתנו את התקווה ומעניקה לנו ודאות.

63

האמנות שלנו היא להיות מסוגנורים מן האמת: האור על הפרצוף המתעוות הוא אמיתי, חוץ מזה – דבר לא.

65/64

הגירוש מגן הערין הוא נצחי בחלקו הגדול: הגירוש מגן הערין הוא אמנם סופי, אין מנוס מן החיים בעולם, אבל בשל נצחיות התהליך אפשר בכל זאת כי לא רק שאנו יכולים להישאר תמיד בגן הערין, אלא שאנחנו ממש נמצאים שם תמיד, בין אם אנו יודעים זאת כאן ובין אם לאו.

66

הוא אזרח חופשי ומבוסס של הארץ, כי הוא קשור בשרשרת ארוכה דיה בכדי לפתוח לפניו את כל מרחביה ובכל זאת ארוכה רק כדי ששום דבר לא יוכל לקרוע אותו מעבר לגבולותיה. אבל בד בבד הוא גם אזרח חופשי ומבוסס של השמים, כי הוא קשור גם בשרשרת של השמים שאורכה חושב באופן דומה. ועתה, אם הוא רוצה ארצה, חונקת אותו שרשרת השמים, ואם הוא רוצה השמיים, חונקת אותו שרשרת הארץ. אף-על-פי-כן כל האפשרויות פתוחות לפניו והוא מרגיש זאת, אף נמנע מלייחס הכל לשגיאה בכבילה הראשונה.

מגרמנית: רן הכהן

(החלק השלישי והאחרון של יצירה זו יפורסם במסעם 3).